

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1990-1991**

26 NOVEMBRE 1990

**Projet de loi contenant le budget général
des dépenses pour l'année budgétaire
1991****(Section 24 : Prévoyance sociale)
(Articles 2.24.1 à 2.24.5)****RAPPORT
FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR M. DEGHILAGE**

La Commission des Affaires sociales a examiné la section 24 — Prévoyance sociale — du budget général des dépenses pour l'année budgétaire 1991 au cours de ses réunions des 8 et 20 novembre 1990.

*
* *

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Egelmeers, président; Anthuenis, Mme Blomme, MM. Boël, Deneir, Flagothier, Gevenois, Hasquin, Lenfant, Moens, Ottenbourg, Petitjean, Priëls, Schoeters, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobant, Taminiaux, Valkeniers, Vannieuwenhuyze et Deghilage, rapporteur.

2. Membres suppléants : MM. Barzin, Borin, Mme Herman-Michielsens, M. Marchal, Mme Maximus et M. Pataer.

3. Autre sénateur : Mme Harnie.

R. A 15179*Voir :***Documents du Sénat :****1111 (1990-1991) :**

N° 1 : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

N°s 2 à 14 : Rapports.

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1990-1991**

26 NOVEMBER 1990

**Ontwerp van wet houdende de algemene
uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1991****(Sectie 24 : Sociale Voorzorg)
(Artikelen 2.24.1 tot 2.24.5)****VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
SOCIALE AANGELENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DEGHILAGE**

De Commissie voor de Sociale Zaken heeft sectie 24 — Sociale Voorzorg — van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1991 onderzocht tijdens haar vergaderingen van 8 en 20 november 1990.

*
* *

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Egelmeers, voorzitter; Anthuenis, mevr. Blomme, de heren Boël, Deneir, Flagothier, Gevenois, Hasquin, Lenfant, Moens, Ottenbourg, Petitjean, Priëls, Schoeters, mevr. Staels-Dompas, de heren Stroobant, Taminiaux, Valkeniers, Vannieuwenhuyze en Deghilage, rapporteur.

2. Plaatsvervangers : de heren Barzin, Borin, mevr. Herman-Michielsens, de heer Marchal, mevr. Maximus en de heer Pataer.

3. Andere senator : mevr. Harnie.

R. A 15179*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :****1111 (1990-1991) :**

Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Nrs. 2 tot 14 : Verslagen.

I. — NOTE DE POLITIQUE GENERALE DU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES

« Les budgets sociaux de l'exercice budgétaire 1991 sont caractérisés, d'une part, par l'évolution favorable de la situation économique générale et d'autre part, par le souci du Gouvernement de dégager les économies nécessaires au redressement des finances tout en permettant une revalorisation de certaines prestations.

Dans ce contexte, le Ministre ne se départit aucunement de ses objectifs primordiaux, à savoir :

— équilibrer le système de sécurité sociale afin d'assurer l'équité et la justice sociale;

— développer les solidarités et la responsabilité des partenaires à tous les niveaux;

— apporter des améliorations sociales tant au niveau d'une meilleure perception des recettes qu'au niveau d'une couverture plus étendue des droits et des risques.

Ces objectifs s'inscrivent entièrement dans la politique du Gouvernement.

L'équilibre global de la sécurité sociale est, premièrement, fondé sur la bonne gestion des ressources, deuxièmement, sur la volonté de poursuivre une politique de rigueur au niveau des dépenses et, troisièmement, d'éviter par des transferts les déséquilibres entre les secteurs.

L'équilibre des régimes est l'objectif prioritaire afin d'assurer à terme le maintien des améliorations sociales et éviter que les fondements et les droits acquis ne soient menacés. A l'exception des régimes de soins de santé et des pensions, les autres régimes se trouvent dans une situation favorable. Néanmoins, comme en 1990, un équilibre global pourra également être atteint.

Selon les estimations et sauf retournement complet de la conjoncture, les cotisations sociales continueront à augmenter en 1991, bien que leur taux d'accroissement soit plus faible qu'en 1990. La reprise de l'économie et de l'emploi, la lutte incessante contre tout abus et une meilleure perception des provisions sont les facteurs importants qui sont à la base de cette évolution favorable.

Le nombre de personnel de l'Inspection sociale sera augmenté afin d'assurer le contrôle de la perception équitable des cotisations.

Sur le plan global, la part relative de l'Etat dans le financement tend à diminuer. Il serait certes préférable de constituer dans les régimes des soins de santé et des pensions des réserves démographiques. Cependant, compte tenu de la situation d'endettement de

I. — BELEIDSNOTA VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN

« De sociale begrotingen van het begrotingsjaar 1991 worden gekenmerkt, enerzijds door de blijven-de gunstige evolutie van de algemene economische toestand en, anderzijds, door de zorg van de Regering om besparingen te realiseren die noodzakelijk zijn voor het herstel van de openbare financiën maar waarbij het toch mogelijk blijft dat bepaalde sociale prestaties worden geherwaardeerd.

In deze context wil de Minister zijn fundamentele doelstelling realiseren, te weten :

— het sociale-zekerheidsstelsel in evenwicht brengen opdat billijkheid en sociale rechtvaardigheid zouden verzekerd zijn;

— de solidariteit en de verantwoordelijkheid ontwikkelen van alle partners op elk niveau;

— sociale verbeteringen aanbrengen in de sociale zekerheid, zowel op het vlak van een betere inning der inkomsten als op het vlak van een betere bescherming van rechten en risico's.

Deze doelstellingen passen volledig in de politiek van de Regering.

Het globale evenwicht van de sociale zekerheid is gebaseerd, primo, op een goed beheer van de inkomsten, secundo, op de wil om op het niveau van de uitgaven een gestrenge politiek te voeren en, tertio, op de bereidheid om onderlinge onevenwichten tussen de sectoren te vermijden via transfers.

Het evenwicht van de stelsels is het hoofddoel om op termijn het behoud van de sociale verbeteringen te verzekeren en om te vermijden dat fundamentele en verworvenheden van de sociale zekerheid niet bedreigd zouden worden. Met uitzondering van de regimes der geneeskundige verzorging en de pensioenen, vertoeven andere regimes in een gunstige positie. Niettemin zal, zoals in 1990, ook in 1991 een globaal evenwicht worden bereikt.

Volgens de ramingen en behoudens een volledige omwenteling van de conjunctuur, zouden de sociale bijdragen blijven stijgen in 1991, weliswaar in een iets trager tempo dan in 1990. De gunstige economische ontwikkeling, de groei van de werkgelegenheid, het voortzetten van de strijd tegen de ongeoorloofde praktijken en een betere inning van provisies zijn de voornaamste factoren voor deze gunstige evolutie.

Om de controle der billijke inning van de bijdragen te verzekeren, zal het personeelsbestand van de Sociale Inspectie worden uitgebreid.

De algemene trend is een vermindering van het aandeel van de Staat in de financiering van de sociale zekerheid. Het ware verkieslijk om in de sectoren geneeskundige verzorging en pensioenen demografische reserves in te bouwen, maar de Regering heeft,

l'Etat central, le Gouvernement a estimé nécessaire de donner la priorité à réduire le solde net à financer en diminuant sa participation au régime de sécurité sociale en vue de casser l'effet boule de neige et préserver la situation pour l'avenir.

Malgré ce choix politique, et contrairement aux pratiques de débudgétisation avec emprunts, opérées dans les années 83 à 87, l'équilibre du système de Sécurité sociale est réalisé sans emprunt.

Il convient de rappeler que pour la seule année 1987, le déséquilibre du régime des soins de santé s'élevait à 21 milliards avec un endettement cumulé sur cinq années d'environ 51 milliards de francs. L'endettement cumulé sera réduit jusqu'à 30 milliards à la fin de l'année 1991; en même temps, les flux financiers au sein du système des soins de santé se sont accélérés: le volume des factures en souffrance s'est réduit de 32 milliards à la fin de 1987 à 20 milliards actuellement.

La subvention de l'Etat à la sécurité sociale est, pour la première fois, divisée entre une subvention générale et une subvention spéciale (21 000 millions en 1991) dont les modalités d'attribution sont inscrites dans la loi-programme.

L'intervention de l'Etat en faveur des soins de santé a été augmentée de 4 milliards par rapport à 1990 parce que l'I.N.A.M.I. aura des dépenses supplémentaires en raison de l'intégration de la Caisse des Soins de Santé de la S.N.C.B. dans le régime général.

A terme, l'équilibre du régime de Sécurité sociale sera fonction de l'aptitude qu'aura notre société à maîtriser les dépenses de santé tout en garantissant les droits des patients et le libre accès pour tous à une médecine de qualité.

Dans un but de maîtriser les dépenses en soins de santé, quelques nouveaux principes importants seront réalisés à partir de 1991 dans le régime de l'assurance maladie:

- il sera possible de fixer annuellement un objectif budgétaire global et des objectifs budgétaires partiels en matière de soins de santé (hôpitaux, revalidation, biologie clinique);

- les accords et les conventions seront conclus pour une durée de deux ans et devront contenir des mécanismes correctifs en fonction des objectifs budgétaires qu'ils couvrent;

- à l'I.N.A.M.I., une nouvelle « Commission de contrôle budgétaire » sera installée et sera chargée de surveiller l'évolution des budgets et le respect des objectifs, trimestre après trimestre;

rekening houdend met de schuldpositie van de Centrale Staat, gemeend dat het nodig was om voorrang te verlenen aan de terugdringing van het netto te financieren saldo door de vermindering van zijn deelname aan het stelsel van de Sociale Zekerheid om aldus te breken met het sneeuwbaaleffect en voor de toekomst de toestand in handen te houden.

Ondanks deze politieke keuze en in tegenstelling tot de praktijk van debudgettering via leningen die beoefend werd in de jaren 83 tot 87, werd het stelsel van de Sociale Zekerheid in evenwicht gebracht zonder lening.

Het past om in herinnering te brengen dat alleen al in 1987 het onevenwicht in de sector geneeskundige verzorging 21 miljard bedroeg en dat het gecumuleerd tekort in deze sector op vijf jaar was gestegen tot 51 miljard. Welnu, eind 1991 zal dat gecumuleerd tekort waarschijnlijk verminderd zijn tot 30 miljard. Tegelijk werden ook de financiële stromen binnen de sector geneeskundige verzorging versneld: het volume aan onbetaalde facturen is op enige jaren verminderd van 32 miljard eind 1987 tot 20 miljard eind 1990.

De Staatstoelage aan de sociale zekerheid is voor het eerst ook opgesplitst in een algemene toelage en een bijzondere toelage (21 000 miljoen in 1991), waarvan de toewijzingsvoorwaarden zullen worden opgenomen in de programmawet.

De Staatstoelage aan de sector geneeskundige verzorging werd met 4 miljard verhoogd ten opzichte van 1990 wegens de lastenverzwaring voor de sector ten gevolge van de integratie van de Kas voor Geneeskundige Verzorging van de N.M.B.S. in het algemeen stelsel.

Op termijn zal het evenwicht van het stelsel van de Sociale Zekerheid afhangen van de bekwaamheid van onze samenleving om de gezondheidsuitgaven te bedwingen en tegelijk de rechten van de patiënt en de vrije toegang van allen tot een kwaliteitsgeneeskunde te verzekeren.

Met het oog op een beheersing van de uitgaven in de geneeskundige verzorging worden vanaf 1991 een aantal belangrijke nieuwe principes toegepast in het stelsel van de ziekteverzekering:

- voortaan zullen inzake geneeskundige verzorging jaarlijks globale en partiële budgettaire doelstellingen kunnen worden vastgelegd (ziekenhuizen, revalidatie, klinische biologie);

- akkoorden en conventies zullen voortaan voor twee jaar moeten worden gesloten en zullen correctiemechanismen moeten bevatten om te voldoen aan de betrokken begrotingsobjectieven;

- bij het R.I.Z.I.V. zal een nieuwe « Commissie voor budgettaire controle » worden opgericht die moet toezien op de naleving van de doelstellingen en op de evolutie van de begrotingen, trimester na trimester;

— si le Comité de Gestion et les Commissions chargées de conclure les accords et les conventions ne prennent pas les mesures correctrices, le Roi peut prendre les mesures qui s'imposent;

— le principe de la revalorisation conditionnelle des honoraires est retenu;

— une attention particulière sera accordée aux procédures qui permettent de maintenir la sécurité tarifaire en soins de santé.

Au cours de l'année 1991, des mesures d'économies spécifiques seront prises dans les domaines de la kinésithérapie, des fournitures spéciales, des soins à domicile et de la revalidation, sans oublier le maintien de l'enveloppe de biologie clinique, une attention particulière sera réservée aux médicaments. En outre, des économies résulteront des simplifications administratives.

Ainsi menée, la politique de gestion rigoureuse permet aussi de réaliser des corrections sociales dans la sécurité sociale. Pour l'ensemble du secteur social, le Gouvernement a accepté des mesures positives pour environ 9 milliards en 1991.

Parmi les mesures positives, nous retiendrons :

— 1,7 milliard pour les hôpitaux dont 1 milliard pour une amélioration de la rémunération du personnel hospitalier;

— une amélioration du remboursement et des expériences dans le domaine des soins de santé;

— une enveloppe sélective pour le remboursement des verres de lunettes spécifiques pour les personnes âgées;

— une adaptation du montant des plafonds et des minima qui existent pour les V.I.P.O.;

— dans le domaine des médicaments, il est prévu des remboursements pour certaines pathologies graves, vaccins, ...;

— dans le secteur invalidité, les minima seront augmentés de 2 p.c. pour toutes les catégories, y compris les mineurs; à cela s'ajoute une prime de bien-être aux invalides d'avant 1974;

— dans le secteur des pensions, la liaison au bien-être sera à nouveau réalisée en 1991;

— les minimexés et les handicapés verront également leurs indemnités revalorisées;

— la réforme intervenue dans le régime des allocations familiales pour travailleurs salariés par la loi-programme du 22 décembre 1989 sera poursuivie et consolidée :

- l'octroi des allocations familiales au taux majoré en faveur des enfants qui présentent un handicap déterminé,

— indien het Beheerscomité of de akkoorden- of conventie-commissies weigeren de nodige beslissingen te nemen, kan de Koning de nodige correctie-maatregelen nemen;

— het principe van de voorwaardelijke herwaardering der honoraria werd aangenomen;

— bijzondere aandacht zal gegeven worden aan de methodes die het mogelijk maken de tariefveiligheid inzake gezondheidszorg te behouden.

In de loop van 1991 zullen in het bijzonder besparingen worden gerealiseerd in het domein van de kinesitherapie, de specialistische verstrekkingen, de thuisverzorging en de revalidatie, zonder het behoud van de enveloppe inzake klinische biologie te vergeten, terwijl een bijzondere aandacht zal gegeven worden aan de medicamenten. Daarenboven zullen ook besparingen worden gevonden in administratieve vereenvoudigingen.

Dank zij deze rigoureuze beleidspolitiek kunnen tegelijk ook sociale correcties worden aangebracht in de sociale zekerheid. In totaal heeft de Regering tijdens het begrotingsberaad ongeveer 9 miljard toegestaan voor positieve maatregelen in het geheel van de sociale sector voor het jaar 1991.

Onder de positieve maatregelen vallen in het bijzonder te vermelden :

— voor de ziekenhuizen wordt er 1,7 miljard extra uitgetrokken; daarin zit 1 miljard dat bestemd is voor een betere vergoeding van het personeel;

— experimenten en een betere vergoeding inzake gezondheidszorg;

— een selectieve enveloppe voor de terugbetaling van bijzondere brilglazen voor bejaarde mensen;

— aanpassing van het bedrag van de plafonds en de minima in de geneeskundige verzorging voor de W.I.G.W.;

— inzake geneesmiddelen wordt in een betere terugbetaling voorzien voor sommige zware pathologieën en vaccins, ...;

— een verhoging met 2 pct. van de minimumuitkeringen voor invaliden, inclusief de mijnwerkers, alsmede de aanvaarding van een welvaartspremie voor personen die invalide werden vóór 1974;

— in de pensioensector wordt de welvaartsvastheid opnieuw tot stand gebracht in 1991;

— de uitkeringen voor invaliden en steuntrekkers zullen ook geherwaardeerd worden;

— inzake de kinderbijslageregeling voor werknemers wordt de hervorming, ingezet met de programawet van 22 december 1989, voortgezet en geconsolideerd :

- zo zal een verhoogde kinderbijslag voor kinderen met een welbepaalde handicap worden uitbetaald,

- augmentations sélectives des primes de naissance à partir du deuxième enfant, des suppléments d'âge pour les enfants de plus de 12 ans et des allocations familiales majorées pour les chômeurs de longue durée,

- le Fonds d'Equipements collectifs et des Services obtiendra une dotation supplémentaire de 200 millions,

- dans le secteur des accidents de travail et des maladies professionnelles, la dimension préventive sera renforcée dès à présent et la récupération des paiements indûs dans les cas de cumul d'une pension avec une indemnité d'accident de travail ou de maladie professionnelle sera revue et partiellement interrompue.

Dans le secteur des maladies professionnelles sera introduit le « système mixte ». Ce système permettra à la victime d'une maladie ne figurant pas sur la liste agréée, d'obtenir réparation à la condition d'établir l'origine professionnelle de la maladie.

L'ensemble des axes de la politique menée s'intègre dans la volonté du Gouvernement de faire partager à l'ensemble de la population les fruits de la croissance tout en améliorant la situation générale des finances publiques. »

DISCUSSION

1. Financement de la sécurité sociale — Evolution à long terme

Un commissaire se réfère à une déclaration du Ministre selon laquelle le régime des soins de santé est en boni. Cette déclaration laisse croire que les cotisations sociales sont à même de faire face aux dépenses. En effet, il n'y a que les initiés qui savent que l'Etat injecte 100 milliards de francs dans le régime.

Le Ministre fait observer qu'il a tenu ce discours pour montrer que le régime des soins de santé, contrairement à ce que certains ont préconisé au cours des années 1985-1987, mérite d'être maintenu.

En 1987, l'INAMI accusait un déficit de 21 milliards de francs. D'ailleurs, pendant la période 1981-1987, le régime a toujours été en déficit.

Actuellement, le régime montre un boni. Il est bien entendu qu'il n'y a pas eu de miracle, les dépenses étant en hausse. S'il y a un boni, c'est grâce à la gestion globale du système.

Le même commissaire observe que le régime des soins de santé évolue d'une façon inquiétante (282 milliards de dépenses); l'évolution du régime des pensions est tout aussi inquiétante (369 milliards). Le

- er is in selectieve verhogingen voorzien van het kraamgeld vanaf het tweede kind, van de leeftijdsbijslag voor + 12-jarigen en van de kinderbijslag voor langdurig werklozen,

- het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten krijgt een bijkomende dotatie van 200 miljoen,

- in het stelsel van de arbeidsongevallen en de beroepsziekten zal meer aandacht gaan naar preventie en zullen de terugvorderingen van onverschuldigde betalingen in geval van cumulatie van een pensioen met een rente uit arbeidsongeval of beroepsziekte worden herzien en gedeeltelijk stopgezet.

In de sector van de beroepsziekten zal een « gemengd systeem » worden ingevoerd. Aldus zullen slachtoffers van een ziekte die niet op de erkende lijst voorkomt, toch toegelaten worden tot een schade-loosstelling op voorwaarde dat zij zelf de beroepsoorsprong van de ziekte kunnen bewijzen.

Het geheel van de verschillende beleidsopties past in de strategie van de Regering om de hele bevolking mee te laten genieten van de groei en om tevens de algemene financiële toestand te verbeteren. »

BESPREKING

1. Financiering van de sociale zekerheid — Evolutie op lange termijn

Een lid verwijst naar een verklaring van de Minister volgens welke het stelsel van de geneeskundige verzorging een overschot vertoont. Deze verklaring geeft de indruk dat de sociale bijdragen de uitgaven kunnen dekken. Enkel de insiders weten immers dat de Staat 100 miljard investeert in het stelsel.

De Minister wijst erop dat hij deze uiteenzetting heeft gehouden om aan te tonen dat het de moeite loont het stelsel van de geneeskundige verzorging te handhaven, in tegenstelling tot wat sommigen in de loop van 1985-1987 hebben aanbevolen.

In 1987 kende het RIZIV een tekort van 21 miljard. Het is trouwens zo dat het stelsel tijdens de periode 1981-1987 steeds een tekort had.

Thans is er een overschot. Er heeft zich hier vanzelfsprekend geen mirakel voorgedaan, vermits de uitgaven toegenomen zijn. Als er een overschot is, dan heeft men dat te danken aan het globale beheer van het stelsel.

Hetzelfde lid stelt vast dat het stelsel van de gezondheidszorg op een verontrustende manier evolueert (282 miljard aan uitgaven); de evolutie van het pensioenstelsel is al even verontrustend (369 miljard).

Ministre accepte-t-il cette augmentation démesurée du secteur des pensions ou pense-t-il à une simplification des régimes de pensions?

Quelques autres membres traitent du financement de la sécurité sociale à long terme.

Un membre remercie le Ministre des efforts qu'il consent pour tenter de redresser l'équilibre de la sécurité sociale, même s'il convient de relativiser quelque peu les choses.

L'intervenant demande que non seulement l'on se penche sur les problèmes récents, mais aussi que l'on s'intéresse aux évolutions à long terme.

Sur le plan de l'efficacité, l'intervenant regrette que la loi-programme ne puisse être discutée en même temps que le budget.

Un autre membre, s'associant au préopinant pour ce qui est des options à long terme, regrette que le présent budget ne comporte pas de note de politique générale. En outre, cela n'a guère de sens de discuter de ce budget sans avoir pris connaissance du projet de loi-programme.

Le Ministre répond que les grands axes de la loi-programme que le Gouvernement compte déposer, sont données dans le budget même. La loi-programme permettra d'exécuter certains éléments du budget.

Il est indiscutable que l'évolution des dépenses de la sécurité sociale constitue un problème.

Au sujet des prévisions à long terme, de nombreuses études existent. Les grandes tendances sont connues.

Selon le Ministre, l'évolution à long terme est inquiétante et il faut être vigilant mais il ne faut pas sombrer dans le catastrophisme. Toutes les études de l'O.C.D.E. montrent que si on accorde 0,6 p.c. de la croissance économique à des mécanismes de solidarité par rapport au problème du vieillissement, il n'y aura pas de difficultés de financement. Tout le problème consiste à maintenir la solidarité des actifs avec les non actifs.

Le Ministre souligne encore que le Gouvernement souhaite supprimer les cotisations de 375 et de 675 francs, mais cette suppression s'avère techniquement impossible étant donné qu'elle aurait des implications sur la loi de financement. D'ailleurs, il ne s'agit pas d'une cotisation sociale proprement dite mais d'une cotisation sur les personnes qui travaillent, perçue par les Régions et les Communautés.

Un commissaire regrette que la révision de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité fasse partie de la loi-programme. Il avait compris que le Ministre avait dans ce domaine trois objectifs majeurs : la loi sur les mutualités, la loi sur l'Ordre des

Aanvaardt de Minister deze buitensporige verhoging in de pensioensector of overweegt hij een vereenvoudiging van de pensioenstelsels ?

Nog andere leden handelen over de financiering van de sociale zekerheid op lange termijn.

Een lid dankt de Minister voor de inspanningen die hij levert voor het herstel van het evenwicht van de sociale zekerheid, ook al moeten de zaken enigszins worden gerelativeerd.

Het lid vraagt dat de nodige aandacht zou worden geschonken, niet alleen aan de recente problemen maar ook aan de evoluties op lange termijn.

Het lid betreurt het dat de programmawet, vanuit het oogpunt van de doelmatigheid, niet tegelijk met de begroting kan worden besproken.

Een ander lid, aansluitend bij deze opmerkingen in verband met lange termijn opties, mist in deze begroting een algemene beleidsnota. Bovendien is het weinig zinvol deze begroting te bespreken zonder inzicht te hebben in het ontwerp van programmawet.

De Minister antwoordt dat de grote lijnen van de programmawet die de Regering wenst in te dienen, in de begroting zelf zijn vervat. De programmawet zal de toepassing mogelijk maken van bepaalde elementen van de begroting.

De evolutie van de uitgaven van de sociale zekerheid vormt ontegensprekelijk een probleem.

Er bestaan vele studies omtrent de verwachtingen op lange termijn en de grote tendenzen zijn bekend.

Volgens de Minister is de evolutie op lange termijn verontrustend en moet men waakzaam zijn, maar toch mag men geen blijk geven van doemdenken. Alle studies van de O.E.S.O. tonen aan dat er geen financieringsproblemen zullen zijn indien men 0,6 pct. van de economische groei toekent aan solidariteitsmechanismen die betrekking hebben op het verouderingsprobleem. Het hele probleem bestaat erin de solidariteit van de beroepsbevolking met de andere categorieën te handhaven.

Verder onderstreept de Minister dat de Regering de bijdragen van 375 en 675 frank wenst af te schaffen, maar deze afschaffing blijkt technisch onuitvoerbaar omdat ze gevolgen zou hebben voor de financieringswet. Het gaat hier trouwens niet om een sociale bijdrage in de strikte zin van het woord, maar om een bijdrage van werkende mensen die door de Gewesten en Gemeenschappen wordt geïnd.

Een commissielid betreurt dat de herziening van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering deel uitmaakt van de programmawet. Hij had begrepen dat de Minister op dit terrein drie grote doelstellingen heeft : de wet op de zieken-

médecins et la modification de la loi précitée de 1963. Nous risquons de devoir voter des textes dans la bousculade traditionnelle de fin d'année.

Le commissaire observe ensuite que l'intervention de l'Etat en matière d'assurance maladie-invalidité vient en compensation du non paiement de cotisations par les inactifs. Dans le financement de l'assurance maladie-invalidité, il est important de savoir sur quoi on peut compter.

Le même commissaire constate que pour la période 1991-1995, la subvention de l'Etat sera, en dérogation de la loi Dhoore, fixée nominalement par une loi séparée au niveau de 1990, c'est-à-dire 192 milliards de francs.

Cette situation peut convenir à l'année 1991, étant donné qu'il reste des boni ou des réserves. Mais il n'est pas certain que cette situation se poursuive pendant les années qui suivent.

L'intervenant rappelle deux passages de la déclaration gouvernementale.

«Le financement de la sécurité sociale doit être adapté en concertation avec les interlocuteurs sociaux. Tout en maintenant un caractère mixte au financement, fondé sur des cotisations des employeurs et des travailleurs et des subventions de l'Etat, cette adaptation doit porter sur les éléments suivants : la possibilité de réaménager les cotisations en tenant compte du développement démographique et plus particulièrement de la dénatalité d'une part et de la part croissante de la population âgée d'autre part. »

Comment le Gouvernement compte-t-il appliquer cette disposition?

«En guise de volet final à cette nouvelle réglementation, il y a lieu d'élaborer un système adéquat de responsabilité financière, étendu à toutes les parties concernées par l'assurance-maladie et la politique nationale de santé, en tenant compte des possibilités dont disposent les intéressés pour intervenir dans les conséquences financières, tant de la gestion globale du régime, que de la manière dont les moyens attribués sont affectés individuellement. »

Le commissaire présume que cette disposition fera partie de la loi-programme.

Enfin, l'intervenant demande des précisions relatives au financement des hôpitaux. Il suppose qu'ils recevront 1,7 milliard de francs en plus, dont 1 milliard de francs en compensation des augmentations des salaires.

Le Ministre précise que ce montant de 1,7 milliard de francs s'ajoute à l'augmentation naturelle du budget destiné aux hôpitaux. En 1990 le budget s'élevait à

fondsen, de wet op de Orde der geneesheren en de wijziging van de bovenvermelde wet van 1963. Het gevaar bestaat dat wij teksten moeten goedkeuren in de traditionele eindejaarsdrukke.

Het commissielid merkt vervolgens op dat de bijdrage van de Staat inzake ziekte- en invaliditeitsverzekering een compensatie is voor het niet betalen van bijdragen door hen die geen beroepsarbeid verrichten. Voor de financiering van de ziekte- en invaliditeitsverzekering is het belangrijk te weten waarop men kan rekenen.

Hetzelfde commissielid stelt vast dat de bijdrage van de Staat voor de periode 1991-1995, in afwijking van de wet Dhoore, nominaal zal worden vastgesteld door een afzonderlijke wet op het niveau van 1990, d.w.z. een bijdrage van 192 miljard frank.

Voor het jaar 1991 kan met die situatie vrede worden genomen aangezien er overschotten of reserves zijn. Het is echter niet zeker dat die er ook in de volgende jaren zullen zijn.

Spreeker herinnert aan twee passages in de Regeeringsverklaring.

«De financiering van de sociale zekerheid dient in overleg met de sociale gesprekspartners te worden aangepast. Onverminderd het behoud van een gemengd karakter van de financiering gestoeld op bijdragen van werkgevers en werknemers en op staats-toelagen, dient deze aanpassing betrekking te hebben op volgende elementen: de mogelijkheid tot herschikking van de bijdragen rekening houdend met de demografische ontwikkeling, meer bepaald de dalende nataliteit enerzijds en het toenemend aandeel van de bejaarde bevolking en de weerslag hiervan op de ziekteverzekering en de pensioenen anderzijds. »

Hoe denkt de Regering die bepaling toe te passen?

«Als sluitstuk van deze nieuwe reglementering dient een adequaat systeem van financiële verantwoordelijkheid te worden uitgewerkt voor alle bij de ziekteverzekering en het nationaal gezondheidsbeleid betrokken partijen, rekening houdend met de mogelijkheden die elk van de betrokkenen wordt toegekend om in te grijpen op de financiële gevolgen zowel van het globale beheer van het stelsel als van de wijze waarop de toegewezen middelen individueel worden aangewend. »

Het commissielid neemt aan dat die bepaling deel zal uitmaken van de programmawet.

Tenslotte vraagt het commissielid meer uitleg over de financiering van de ziekenhuizen. Verondersteld wordt dat zij 1,7 miljard meer zullen ontvangen, waarvan 1 miljard als compensatie voor de salarisverhoging.

De Minister merkt op dat dit bedrag van 1,7 miljard frank bovenop de oorspronkelijke verhoging komt die voor de ziekenhuizen bestemd is. In 1990 bedroeg

101,7 milliards de francs, en 1991 à 110,2 milliards de francs. Le montant de 1,7 milliard accordé lors du conclave budgétaire s'ajoute à ce dernier montant. Par rapport à 1990 le budget des hôpitaux augmente donc de plus de 9 p.c. .

Quant aux autres observations du commissaire le Ministre formule les observations suivantes.

La loi sur les mutualités a été adoptée. Le projet de loi relatif à l'Ordre des médecins est en préparation.

Quant à la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, il est erroné de dire qu'elle sera modifiée par la loi-programme.

La loi-programme introduira des mécanismes permettant d'améliorer le fonctionnement de l'I.N.A.M.I. La philosophie conventionnelle reste à la base du système et ne sera pas modifiée.

La subvention de l'Etat, s'élevant à 192 milliards de francs, a été fixée en juillet dernier au moment où on considérait que le rythme d'inflation dans les années à venir resterait bas. Si la situation économique change, il faudra revoir le problème.

Un commissaire plaide à son tour en faveur de la suppression de la cotisation de 375 francs. On pourrait au moins faire un pas et rendre ce montant aux familles nombreuses.

Le commissaire traite ensuite de la charte de l'assuré social. Une série de problèmes lui paraissent urgents à résoudre; les gens ne savent plus très bien quels sont leurs droits ou à qui s'adresser.

Comment pourra-t-on avancer dans la mise au point de la charte de l'assuré social? Le Ministre a-t-il des projets dans ce sens?

Où en est le Ministre dans la réflexion relative à l'octroi de la même allocation familiale aux enfants des indépendants qu'aux enfants des salariés?

Quels sont les inconvénients, pour les agents de la S.N.C.B., de la reprise par l'I.N.A.M.I. de leur système d'assurance?

Le Ministre a fait observer qu'il y a des dérapages en ce qui concerne les soins à domicile. D'un autre côté il est indéniable que les besoins vont en croissant et il est certain que le coût des soins à domicile sera supérieur à celui des soins en maison de repos. Néanmoins le commissaire plaide en faveur du développement des soins à domicile.

Le commissaire n'est pas opposé à l'introduction du carnet médical à condition qu'il garantisse que les données qu'il contient puissent être fiables.

de begroting 101,7 miljard frank, in 1991 zal dat 110,2 miljard frank zijn. Het bedrag van 1,7 miljard frank dat tijdens het begrotingsconclaaf werd toegekend, komt bovenop dit laatste bedrag. Ten opzichte van 1990 is de ziekenhuisbegroting dus met meer dan 9 pct. gestegen.

Op de andere opmerkingen van het commissielid antwoordt de Minister het volgende.

De wet op de ziekenfondsen werd goedgekeurd. Het wetsontwerp over de Orde der Geneesheren wordt voorbereid.

Het is onjuist te beweren dat de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering gewijzigd zal worden door de programmawet.

De programmawet zal mechanismen invoeren die het mogelijk maken de werking van het R.I.Z.I.V. te verbeteren. De conventionele filosofie blijft de grondslag van het systeem en daarin komt geen verandering.

De toelage van de Staat, die 192 miljard bedraagt, werd in juli jongstleden vastgelegd, op een ogenblik waarop men dacht dat het inflatietempo in de komende jaren laag zou blijven. Bij een eventuele verandering van de economische conjunctuur moet de zaak herzien worden.

Ook een ander commissielid staat de afschaffing van de bijdrage van 375 frank voor. Men zou ten minste een initiatief kunnen nemen en dat bedrag aan de grote gezinnen toekennen.

Vervolgens heeft spreker het over het handvest van de sociaal verzekerde. Een aantal problemen vragen volgens hem om een spoedoplossing. De burgers weten niet goed meer wat hun rechten zijn noch tot wie zij zich moeten wenden.

Hoe kan men de opstelling van dat handvest bespoedigen? Overweegt de Minister op dat stuk initiatieven te nemen?

Hoever staan de plannen van de Minister om aan de kinderen van zelfstandigen dezelfde bijslag uit te keren als aan de kinderen van werknemers?

Welke nadelen ondervindt het personeel van de N.M.B.S. door de overname van hun verzekeringsstelsel door het R.I.Z.I.V.?

De Minister merkt op dat er misbruiken zijn bij de thuisverzorging. Voorts wil hij niet ontkennen dat de behoefte steeds groter wordt en dat de kosten voor thuisverzorging ongetwijfeld sneller zullen toenemen dan die voor verzorging in een rusthuis. Het commissielid is evenwel voorstander van een uitbouw van de thuisverzorging.

Dezelfde spreker is niet gekant tegen de invoering van het gezondheidsboekje op voorwaarde dat er een waarborg komt dat het correcte informatie bevat.

Le Ministre déclare que les considérations du commissaire méritent réflexion.

En ce qui concerne la charte de l'assuré social, de nombreuses initiatives sont prises : l'informatisation de la sécurité sociale et l'instauration d'un Registre national permettent aux responsables des organismes sociaux d'avoir un meilleur contact avec le public en les débarrassant de tâches purement mécaniques et matérielles.

A partir du 2e enfant, l'allocation familiale accordée aux indépendants sera égale à celle octroyée aux salariés. Cette harmonisation à partir du 2e enfant coûte environ 200 millions de francs au régime des indépendants.

Les avantages spécifiques accordées au personnel de la S.N.C.B. ne sont pas transférés à l'I.N.A.M.I. Ce sont uniquement les avantages du régime général qui ont été transférés. Ces avantages correspondent à 90 p.c. des dépenses.

2. Consommation de médicaments

A propos de la consommation des médicaments, le commissaire admet qu'il y a une utilisation excessive de médicaments non indispensables et de certains médicaments nouveaux très coûteux et, il faut le reconnaître, très performants. Mais on n'utilise pas assez les médicaments plus anciens, moins coûteux et tout aussi efficaces.

L'intervenant n'est pas convaincu que la publicité faite par les firmes pharmaceutiques soit encore excessive. Il faut par conséquent éviter de vexer ces firmes par des attaques non justifiées.

Pour ce qui est du coût pour la communauté provoqué par le tabagisme et l'alcoolisme, le commissaire estime qu'il y a deux moyens de responsabiliser les gens : on peut essayer de les convaincre, on peut aussi les punir d'une façon ou d'une autre. De toute façon, il est évident que le coût provoqué par le tabac et l'alcool, notamment en raison des progrès de la science, devient énorme.

Le vieillissement de la population constitue un autre problème. Des greffes de toutes sortes sont faites et coûtent très cher. Est-ce normal qu'elles soient comptabilisées au niveau de l'I.N.A.M.I. ? Ne s'agit-il pas plutôt d'une activité relevant du domaine et par conséquent du budget de la recherche scientifique ?

Toujours au sujet de la consommation de médicaments, un autre membre remarque que la note de politique générale fait état d'un certain nombre de techniques de contrôle telles que pharmamet.

Il est clair que l'utilisation de médicaments est stimulée par les possibilités dont dispose l'industrie pour influencer les médecins. Selon le rapport de la

De Minister deelt mee dat die suggesties het overwegen waard zijn.

Voor het handvest van de sociaal verzekerde werden reeds tal van initiatieven genomen : het automatiseren van de sociale zekerheid, het invoeren van een Rijksregister waarmee de leidinggevende personen van de sociale instellingen hun contacten met het publiek beter kunnen verzorgen omdat zij geen zuiver mechanische en materiële taken meer moeten uitvoeren.

Vanaf het tweede kind wordt de kinderbijslag voor zelfstandigen gelijkgeschakeld met die voor werknemers. Aan het stelsel der zelfstandigen zal dat ongeveer 200 miljoen frank kosten.

De eigen voordelen van het personeel van de N.M.B.S. gaan niet over naar het R.I.Z.I.V. Dat geldt alleen voor de voordelen van het algemeen stelsel. Die voordelen vertegenwoordigen 90 pct. van de uitgaven.

2. Gebruik van geneesmiddelen

In verband met het gebruik van geneesmiddelen geeft het commissielid toe dat er overconsumptie bestaat van niet onontbeerlijke geneesmiddelen en van bepaalde nieuwe, zeer dure geneesmiddelen die evenwel zeer werkzaam zijn. Men gebruikt evenwel niet genoeg oudere geneesmiddelen die minder duur zijn en even doeltreffend zijn.

Spreeker is er niet van overtuigd dat de farmaceutische firma's nog te veel reclame maken. Bijgevolg mag men die firma's niet voor het hoofd stoten door hun ongegronde verwijten toe te sturen.

Over de kosten die de gemeenschap draagt voor het tabaks- en alcoholverbruik, wijst het commissielid erop dat men het publiek op twee manieren op zijn verantwoordelijkheid kan wijzen : ofwel probeert men het te overtuigen, ofwel straft men het op een of andere manier. Het spreekt hoe dan ook vanzelf dat de kosten van tabaksverbruik en alcoholisme verschrikkelijk hoog oplopen, onder meer als gevolg van de ontwikkeling van de wetenschappen.

De vergrijzing van de bevolking vormt dan weer een ander probleem. Er worden alle soorten van overplantingen uitgevoerd en die kosten zeer veel. Is het logisch dat die aangerekend worden aan het R.I.Z.I.V. ? Gaat het hier niet veeleer om een activiteit die thuishoort bij het wetenschappelijk onderzoek en bijgevolg op die begroting moet voorkomen ?

Een ander lid, eveneens handelend over het gebruik van geneesmiddelen merkt op dat, wat de controle op dit gebied betreft, de beleidsnota gewag maakt van een aantal technieken, zoals pharmamet.

Het is duidelijk dat het gebruik van geneesmiddelen mede in de hand wordt gewerkt door de mogelijkheden waarover de industrie beschikt om de art-

Chambre, le Ministre envisage la création à l'INAMI, d'une unité d'information pour les médecins. Comment ce projet est-il concrétisé?

Dans le même ordre d'idées, l'intervenant demande au Ministre ce qu'il pense de la publicité pour médicaments par le canal des médias audiovisuels.

A propos de la revalorisation conditionnelle des honoraires, telle que commentée par le Ministre à la Chambre, il convient de remarquer que la situation a quelque peu dérapé en ce qui concerne les honoraires des médecins des hôpitaux (supplément pour chambre individuelle).

Le commissaire aborde ensuite le problème de la formation du personnel infirmier. Selon le rapport de la Chambre, l'on s'occupe actuellement d'une réforme des études et de la création de nouvelles spécialisations. L'intervenant insiste pour que l'on tienne la main à ces projets: les niveaux de formation sont déjà trop nombreux à son goût et mieux vaudrait tendre vers une uniformité.

Le Ministre répond que le comité de gestion de l'I.N.A.M.I. sera chargé de gérer la cotisation complémentaire par type de conditionnement de médicament. Le comité de gestion devra affecter cette cotisation au financement d'initiatives en matière d'information dans le secteur des médicaments.

L'I.N.A.M.I. étudie actuellement les différentes possibilités.

Le projet de loi-programme prévoit également la création, au sein des structures de l'I.N.A.M.I., d'une commission *ad hoc* chargée d'informer le Ministre des différents aspects de l'évolution des dépenses en matière de médicaments.

Quant à la revalorisation conditionnelle des honoraires, le Ministre souligne que celle-ci fait partie d'une discussion sur la manière d'impliquer les médecins eux-mêmes dans la limitation des actes techniques inutiles.

Le Ministre se propose de lier les accords médico-mutualistes à des mesures conditionnelles. La difficulté réside dans le fait que des conditions collectives doivent être imposées à des actes individuels. Le Ministre croit néanmoins à cette incitation collective qui, selon lui, permettra de freiner les actes individuels.

Le Ministre observe enfin que la publicité à la télévision relève de la compétence des Communautés.

3. Maîtrise des dépenses

Un commissaire observe que dans la recherche de moyens pour maîtriser les dépenses, le Ministre semble, selon la presse, avoir fait appel à l'expérience de

sen te beïnvloeden. Volgens het Kamerverslag denkt de Minister aan de oprichting, bij het RIZIV, van een voorlichtingsdienst voor geneesheren. Hoe wordt daaraan concreet vorm gegeven?

Het lid vraagt in hetzelfde verband wat de Minister denkt over reclame voor geneesmiddelen via de audiovisuele media.

Met betrekking tot de voorwaardelijke herwaardering van de honoraria, zoals door de Minister in de Kamer toegelicht, dient te worden opgemerkt dat er mistoestanden zijn ontstaan in verband met de honoraria voor ziekenhuisgeneesheren (toeslag voor eenpersoonskamer).

Het commissielid handelt ten slotte over het probleem van de opleiding van het verplegend personeel. Volgens het Kamerverslag wordt er gewerkt aan de hervorming van de studies en het creëren van nieuwe specialisaties. Het lid vraagt dat bedoelde plannen goed onder controle zouden worden gehouden: het aantal opleidingsniveaus is zijns inziens al te talrijk en men zou veeleer moeten streven naar eenvormigheid.

De Minister antwoordt dat het beheerscomité van het R.I.Z.I.V. het beheer zal hebben over de extra bijdrage per type van verpakking van de geneesmiddelen. Het beheerscomité zal deze bijdrage moeten aanwenden ter financiering van informatie-initiatieven in de sector van de geneesmiddelen.

Het R.I.Z.I.V. onderzoekt momenteel de verschillende mogelijkheden.

In het ontwerp van programmawet is ook voorzien dat, binnen de structuren van het R.I.Z.I.V., een *ad hoc*-commissie kan worden opgericht, die de Minister moet informeren over alle aspecten van de evolutie van de uitgaven inzake geneesmiddelen.

Volgens de Minister maakt de voorwaardelijke verhoging van de honoraria deel uit van onderhandelingen over de manier waarop de artsen zelf betrokken kunnen worden bij het beperken van het aantal overbodige technische handelingen.

De Minister overweegt het sluiten van akkoorden tussen artsen en ziekenfondsen afhankelijk te maken van het invoeren van voorwaardelijke maatregelen. Nu bestaat de moeilijkheid er precies in dat men collectieve voorwaarden moet opleggen aan individuele handelingen. De Minister is er evenwel van overtuigd dat hij collectieve maatregelen moet nemen omdat die volgens hem het aantal individuele handelingen moet kunnen afremmen.

Tot slot merkt de Minister op dat televisiereclame tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort.

3. Uitgavenbeheersing

Een commissielid merkt op dat de Minister, bij het zoeken naar middelen om de uitgaven te beheersen, volgens de pers een beroep heeft gedaan op de WGO.

l'OMS. Le commissaire approuve cette initiative. Il demande, comme il s'agit de la santé publique, si les Communautés participent à ces concertations.

En matière de kinésithérapie certaines modifications seront apportées: le remboursement se fera par traitement plutôt que par prestation en tenant compte de la pathologie, en outre il est prévu une meilleure perception du ticket modérateur. Le ticket modérateur sera-t-il exigible sans exception?

Une partie des dépenses du Fonds national de reclassement des handicapés va passer à l'INAMI, une partie restera au Fonds.

Les deux sortes de dépenses cumulées (kinésithérapie actuellement à l'INAMI et les dépenses reprises par le Fonds jusqu'à présent) feront-elles l'objet d'une diminution de 600 millions ou cette diminution sera-t-elle applicable uniquement à la première sorte?

Le Ministre répond qu'un colloque organisé par l'O.M.S. a montré que ce n'est pas toujours la technologie lourde qui apporte la meilleure qualité des soins de santé.

Quant au ticket modérateur le Ministre souligne que ce ticket est un élément de contrôle indispensable.

Le Ministre répond à la dernière question que les dépenses du Fonds national de reclassement des handicapés doit rester dans les limites budgétaires. La diminution de 600 millions se fait par rapport aux projections initiales pour l'ensemble du secteur.

Un commissaire remercie le Ministre des mesures prises afin de combattre le fléau des faux indépendants. Il demande au Ministre de dresser un bilan de ce problème.

Le même commissaire se félicite également de l'introduction du système mixte en matière d'accidents de travail. Il serait intéressant d'avoir un rapport sur ce qui a été décidé grâce à ce système mixte.

4. Aide aux enfants malades

Un commissaire demande des précisions quant à l'aide aux enfants malades. Sous quelle forme cette aide sera-t-elle apportée?

L'Office national d'Allocations familiales pour travailleurs salariés examine actuellement les diverses possibilités et modalités d'affectation des 200 millions supplémentaires qui sont accordés au Fonds d'équipements et de services collectifs.

5. Biologie clinique

A la question d'un membre concernant la manière dont les enveloppes destinées à la biologie clinique sont calculées, le Ministre répond qu'il veille à ce que la sécurité sociale soit appliquée de la même manière dans tout le pays.

Het commissielid gaat akkoord met dit initiatief. Hij vraagt of de Gemeenschappen bij het overleg betrokken worden daar het toch om de volksgezondheid gaat.

In de kinesitherapie zijn er enkele wijzigingen: de terugbetaling gebeurt niet langer per prestatie maar per behandeling, waarbij met de pathologie rekening wordt gehouden; daarenboven wordt voorzien in een betere inning van het remgeld. Zal er zonder uitzondering steeds een remgeld gevraagd worden?

Een deel van de uitgaven van het Rijksfonds voor sociale reclassering van de minder-validen komt ten laste van het RIZIV, een ander deel blijft ten laste van het Fonds.

Worden beide soorten samengevoegde uitgaven (kinesitherapie, op het ogenblik ten laste van het RIZIV, en de uitgaven die tot op heden door het Fonds worden gedragen), verminderd met 600 miljoen frank of geldt die vermindering enkel voor de eerste soort uitgaven?

De Minister antwoordt dat een colloquium dat door de W.G.O. werd georganiseerd, heeft aangetoond dat de kwaliteit van de gezondheidszorg niet altijd afhangt van de zware technologie.

De Minister merkt op dat het remgeld een onontbeerlijk controle-instrument is.

Op de laatste vraag antwoordt de Minister dat de uitgaven van het Rijksfonds voor sociale reclassering van de minder-validen binnen de begrotingsperken moeten blijven. De vermindering met 600 miljoen is een vermindering ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen voor de sector in zijn geheel.

Een commissielid dankt de Minister voor de maatregelen die werden genomen ter bestrijding van de plaag van de onechte zelfstandigen. Hij vraagt de Minister de balans van dit probleem op te maken.

Hetzelfde commissielid verheugt zich eveneens over de invoering van het gemengde systeem inzake arbeidsongevallen. Het zou interessant zijn een verslag te hebben over wat beslist werd, dank zij dit gemengde systeem.

4. Hulp aan zieke kinderen

Een commissielid vraagt meer uitleg over de hulp aan zieke kinderen. In welke vorm zal die hulp verstrekt worden?

De Rijksdienst voor Kinderbijslag der werknemers onderzoekt momenteel de diverse mogelijkheden en modaliteiten voor de aanwending van de 200 miljoen die bijkomend aan het Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten worden toegekend.

5. Klinische biologie

Op de vraag van een lid over de wijze waarop de enveloppes voor klinische biologie worden berekend, antwoordt de minister dat hij erover waakt dat de sociale zekerheid in heel het land op dezelfde wijze wordt toegepast.

En ce qui concerne le financement de la biologie clinique, un avis a été demandé au collège médico-mutualiste. Cet avis — unanime — vient d'être émis. Le Ministre déclare qu'il s'y conformera.

6. Recherche scientifique

Un commissaire demande de quelle manière sera utilisé le montant de 4 millions destiné à la recherche scientifique.

Le Ministre répond qu'à partir de cette année, les sommes destinées à la recherche scientifique figurent sous une rubrique séparée.

Le montant de 4 millions de francs servira à financer des études portant sur la sécurité sociale, études qui sont considérées comme de la recherche scientifique.

Quelques membres reviennent encore sur l'intervention de l'Etat dans la sécurité sociale.

Un membre remarque qu'initialement, un montant de 192 milliards de francs était prévu. Au cours du conclave budgétaire, l'on a décidé de ramener ce montant à 171 milliards de francs. Cette décision a-t-elle été maintenue telle quelle?

Un autre membre, s'associant aux paroles du préopinant, remarque que le ministre a indiqué que le montant de 192 milliards de francs avait été fixé à un moment déterminé en se basant sur des hypothèses déterminées. Ce montant pourrait éventuellement être adapté, à la lumière de l'évolution socio-économique.

L'intervenant croit comprendre qu'un montant de 171 milliards de francs sera effectivement versé et qu'un montant de 21 milliards sera mis de côté pour des temps plus difficiles (que ce soit sur le plan socio-économique ou démographique). Son interprétation est-elle correcte?

L'intervenant trouve que, pour se faire une idée de l'effort consenti par les pouvoirs publics en matière d'assainissement des finances publiques par le biais de la sécurité sociale, il serait bon de disposer d'un tableau comportant les montants dus par l'Etat en vertu de la législation existante et les montants effectivement versés.

Le Ministre répond que la subvention de l'Etat à la sécurité sociale s'élève à 192 milliards de francs. Ce montant figure dans le budget.

La loi-programme indiquera comment peut être articulé le retour du montant de 21 milliards de francs.

Si la situation économique change, le Ministre des Affaires sociales peut, avec l'accord du Ministre du Budget, réinscrire ce montant.

Met betrekking tot de financiering van de klinische biologie werd aan het college geneesheren-ziekenfondsen een advies gevraagd. Dit advies — dat eenparig is — werd onlangs verstrekt. De Minister zegt dat hij dit advies zal volgen.

6. Wetenschappelijk onderzoek

Een commissielid vraagt op welke wijze het bedrag van 4 miljoen frank, bestemd voor wetenschappelijk onderzoek, zal worden besteed.

De Minister antwoordt dat vanaf dit jaar, de bedragen bestemd voor wetenschappelijk onderzoek in een aparte rubriek worden vermeld.

Het bedrag van 4 miljoen frank dient voor het dekken van de uitgaven voor studies met betrekking tot de sociale zekerheid, studies die als wetenschappelijk onderzoek worden beschouwd.

Enkele leden komen nog terug op de Rijkstegevoetkomming voor de sociale zekerheid.

Een lid merkt op dat aanvankelijk 192 miljard frank was voorzien. Tijdens het begrotingsconclaaf is beslist dat dit bedrag zou worden teruggebracht tot 171 miljard frank. Werd die beslissing ongewijzigd gehandhaafd?

Een ander lid, hierbij aansluitend, merkt op dat de minister erop gewezen heeft dat het bedrag van 192 miljard frank werd vastgelegd op een bepaald ogenblik uitgaande van bepaalde hypothesen. Dat bedrag zou eventueel, in het licht van de sociaal-economische evolutie, kunnen worden aangepast.

Het lid meent begrepen te hebben dat 171 miljard frank inderdaad wordt gestort en dat 21 miljard wordt bewaard voor slechtere tijden (sociaal-economisch of demografisch). Is die interpretatie juist?

Het lid vindt dat, om een idee te hebben van de overheidsinspanning in de sanering van de openbare financiën langs de sociale zekerheid, het goed zou zijn een tabel te verstrekken waarin zouden worden opgenomen: de bedragen die het Rijk moet bijdragen volgens de bestaande wetgeving en de bedragen die het Rijk werkelijk stort.

De Minister antwoordt dat de toelage van de Staat voor de sociale zekerheid 192 miljard frank bedraagt. Dit bedrag staat in de begroting.

De programmawet zal bepalen hoe het bedrag van 21 miljard frank aan de sociale zekerheid kan worden teruggestort.

Indien zich veranderingen voordoen in de economische toestand kan de Minister van Sociale Zaken, met instemming van de Minister van Begroting, dit bedrag opnieuw in de begroting opnemen.

Tableau comparatif

Vergelijkende tabel

Subvention de l'Etat 1991 — Staatssubsidie 1991	I.N.A.M.I. soins de santé — R.I.Z.I.V. generale verzorging	I.N.A.M.I. invalidité — R.I.Z.I.V. invaliditeit	O.N.P. pensions — R.V.P. pensioenen	F.A.T. — F.A.O.	O.N.E.M. — R.V.A.	Subvention d'Etat spéciale — Bijzondere staatstoelage	Total — Totaal
Prévu par la loi. — Voorzien bij wet	129 120	43 867	73 536	1	10 987	—	257 511
Versement réel. — Werkelijke storting	100 218	15 842	44 497	1	10 987	21 000	192 000

II. — NOTE DE GESTION DU SECRETAIRE D'ETAT A LA SANTE PUBLIQUE ET A LA POLITIQUE DES HANDICAPES

« Le budget 1991 du Ministère de la Prévoyance sociale prévoit un crédit de 30,1 milliards de francs pour le paiement des allocations aux handicapés. Par rapport à l'année précédente, ceci constitue une augmentation de 2,5 milliards de francs ou de 9,2 p.c. »

La tendance à la hausse des dernières années est maintenue : de 19,5 milliards de francs de dépenses en 1987 à 22,2 milliards de francs en 1988, 26 milliards de francs en 1989, 27,6 milliards de francs en 1990 et un crédit de 30,1 milliards de francs pour l'année prochaine.

Cette augmentation des dépenses est dans une large mesure due à l'opération de rattrapage dans le traitement des dossiers que j'ai entamée dès mon arrivée au département.

L'objectif de cette opération de rattrapage, c'est-à-dire arriver à une durée normale de traitement généralement admise de ± 6 à 7 mois, n'a pas encore été atteint. Pourtant, des résultats significatifs ont été acquis.

Mi-1988, le nombre de dossiers en voie de traitement s'élevait à 85 000. Ce chiffre a diminué jusqu'à 70 000 fin 1989 et s'élevait à 62 000 unités fin août 1990. Ces efforts seront entièrement poursuivis en 1991.

La voie vers la réalisation complète d'un point de l'Accord de Gouvernement est par ceci engagée plus avant.

Une deuxième réalisation importante d'une disposition de l'Accord de Gouvernement concerne l'achèvement de la réforme de la loi du 27 février 1987 en ce qui concerne les personnes âgées handicapées. Ceci a été réalisé par la loi-programme du 22 décembre 1989 et par l'arrêté royal du 5 mars 1990.

Enfin, une troisième caractéristique concerne la continuation des initiatives en faveur des minima d'existence. Tout comme au 1er janvier 1990, ces

II. — BELEIDSNOTA VAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VOLKSGEZONDHEID EN GEHANDICAPTENBELEID

« De begroting voor 1991 van het Ministerie van Sociale Voorzorg bevat een krediet van 30,1 miljard voor de betaling van de tegemoetkomingen aan gehandicapten. In vergelijking met het voorgaande jaar betekent dit een stijging met 2,5 miljard frank of 9,2 pct. »

Daarmee wordt de stijgende trend van de laatste jaren bestendigd : van 19,5 miljard frank aan uitgaven in 1987 naar 22,2 miljard frank in 1988, 26 miljard frank in 1989, 27,6 miljard frank in 1990 en een krediet van 30,1 miljard frank voor volgend jaar.

Deze stijging der uitgaven is in belangrijke mate te wijten aan de inhaaloperatie die ik vanaf mijn aanstelling op het Departement inzake de behandeling der dossiers heb ingezet.

De doelstelling van deze inhaaloperatie, namelijk te komen tot een algemeen aanvaarde normale afhandelingsduur van ongeveer 6 tot 7 maanden, is nog niet helemaal bereikt. Toch werden reeds betekenisvolle resultaten geboekt.

Midden 1988 bedroeg het aantal dossiers in behandeling 85 000. Dit cijfer is gedaald tot ongeveer 70 000 eind 1989 en beliep 62 000 eenheden eind augustus 1990. De inspanningen op dit vlak zullen in 1991 onverminderd voortgezet worden.

De weg naar de volledige realisatie van een punt uit het Regeerakkoord wordt hiermee verder ingeslagen.

Een tweede belangrijke realisatie van een bepaling uit het Regeerakkoord betreft de voltooiing van de hervorming van de wet van 27 februari 1987 voor de gehandicapte bejaarden. Deze hervorming werd doorgevoerd bij de programmawet van 22 december 1989 en bij koninklijk besluit van 5 maart 1990.

Een derde karakteristiek tenslotte betreft de voortzetting van de initiatieven ten voordele van de bestaansminima. Evenals dit op 1 januari 1990 het geval

minima seront augmentés de 2 p.c. au 1er janvier 1991. Ceci signifie une dépense complémentaire de $\pm$ 400 millions de francs en faveur du régime des allocations aux handicapés. »

Discussion

Un commissaire, se référant aux chiffres communiqués par le Secrétaire d'Etat concernant le nombre des dossiers traités, doute qu'il y ait beaucoup d'amélioration à cet égard.

L'examen du volet médical prend manifestement encore trop de temps.

Un autre commissaire abonde dans le même sens. Il demande s'il n'est pas possible de faire d'emblée un tri administratif.

Il y a certainement des cas évidents donnant lieu à une allocation complète tandis que d'autres sont très litigieux. Il est anormal de faire attendre la première catégorie pendant un an ou plus.

Encore un autre commissaire intervenant dans le même ordre d'idées, souligne qu'un effort considérable a été entrepris afin de faire diminuer le nombre de dossiers en retard. Chaque année un nombre de dossiers nouveaux s'ajoutent et annulent une partie du travail accompli. Le Secrétaire d'Etat peut-il donner des indications au sujet du nombre de dossiers introduits année par année?

Le commissaire fait observer ensuite que les communes rencontrent beaucoup de difficultés avec les parkings réservés aux handicapés. La carte d'handicap semble facilement passer d'une main à une autre. Le Secrétaire d'Etat peut-il dire s'il y a une manière d'éviter les abus en cette matière ou envisage-t-il un système plus fiable?

Un autre intervenant observe à son tour que de réels efforts ont été faits pour rattraper le retard dans les dossiers. Le problème n'est pas nouveau. Au cours des vingt dernières années, la loi a été modifiée à quatre reprises, ce qui a chaque fois entraîné de grands retards.

Il faudrait examiner s'il ne serait pas possible de joindre dès le début le questionnaire relatif à l'enquête sur les ressources. De cette manière, on pourrait décider à bref délai que la demande doit être rejetée parce que le revenu est trop élevé pour pouvoir bénéficier d'une intervention.

En ce qui concerne le recouvrement des prestations payées indûment, l'intervenant observe que bien des cas sont imputables à l'admission du bénéficiaire dans un établissement. Cette admission n'est pas

was, zullen deze minima op 1 januari 1991 opnieuw verhoogd worden met 2 pct. . Dit betekent een bijkomende uitgave van ongeveer 400 miljoen frank voor het stelsel van de tegemoetkomingen aan gehandicapten. »

Bespreking

Een commissielid verwijst naar de cijfers verstrekt door de Staatssecretaris met betrekking tot het aantal afgehandelde dossiers en betwijfelt of er veel verbetering is in deze aangelegenheid.

Blijkbaar sleept de afhandeling van het medisch gedeelte nog te lang aan.

Een ander lid is het eens met de vorige spreker. Hij vraagt of er niet meteen een administratief onderscheid kan worden ingevoerd.

Er bestaan ongetwijfeld een aantal duidelijke gevallen die recht geven op een volledige uitkering, terwijl andere gevallen zeer voor betwisting vatbaar zijn. Het is niet logisch dat men de eerste categorie rechthebbenden een jaar of langer doet wachten.

Over datzelfde onderwerp verklaart nog een ander lid dat men zich een aanzienlijke inspanning heeft getroost om het aantal achterstallige dossiers af te werken. Elk jaar komen er evenwel nieuwe dossiers bij en zo gaat de geleverde inspanning voor een deel verloren. Kan de Staatssecretaris meedelen hoeveel dossiers er per jaar aanhangig worden gemaakt?

Vervolgens merkt spreker op dat de gemeenten heel wat moeilijkheden ondervinden met de parkeerplaatsen voor gehandicapten. De gehandicaptenkaart lijkt nogal vlot in de handen van derden terecht te komen. Kan de Staatssecretaris meedelen hoe hij dat soort misbruiken wil voorkomen of overweegt hij een veiliger regeling in te voeren?

Een volgende interveniënt merkt op zijn beurt op dat er reële inspanningen werden geleverd om de achterstand in de dossiers weg te werken. Het probleem is niet nieuw. In de loop der jongste twintig jaar werd de wet viermaal gewijzigd hetgeen telkens aanleiding gaf tot grote vertragingen.

Er zou moeten worden onderzocht of het niet mogelijk is van bij de aanvang ook de vragenlijst in verband met het onderzoek naar de bestaansmiddelen te voegen. Die handelwijze zou tot gevolg kunnen hebben dat op korte tijd kan worden bepaald dat de aanvraag moet worden verworpen omdat het inkomen te hoog is om in aanmerking te komen voor een uitkering.

Met betrekking tot de terugvordering van ten onrechte betaalde uitkeringen merkt het lid op dat heel wat gevallen toe te schrijven zijn aan de opname van de gerechtigde in een instelling. Die opname

communiquée ou elle ne l'est que tardivement. L'admission dans un établissement entraîne un changement d'adresse.

N'est-il pas possible qu'en cas d'admission, les administrations communales informent les services de paiement? Ce serait une bonne chose pour tous les intéressés.

Un membre appuie la suggestion du préopinant à propos du traitement des dossiers. Il demande également que le Secrétaire d'Etat insiste auprès du Ministre des Finances pour que les contrôleurs en chef traitent immédiatement les dossiers des handicapés.

Un dernier intervenant souhaite des informations quant au personnel complémentaire engagé pour résoudre le retard dans le traitement des dossiers.

L'intervenant demande aussi des éclaircissements au sujet du guichet unique que le Secrétaire d'Etat compte instaurer au sein des administrations locales.

En ce qui concerne les personnes âgées handicapées, le commissaire observe que l'allocation complémentaire pour personnes âgées a été diminuée du même montant que la majoration des pensions. L'augmentation du montant des pensions revient donc en fait à un statu quo.

Le Secrétaire d'Etat répond que les mesures suivantes ont été prises récemment afin de résorber le retard dans le traitement des dossiers :

- l'informatisation des services et l'engagement de 16 agents statutaires;

- l'engagement de 60 agents contractuels;

- l'engagement de 30 médecins supplémentaires ce qui a porté le nombre de médecins chargés de l'examen des dossiers à 80.

Les dossiers sont traités, aussi bien dans la section francophone que dans la section néerlandophone, dans l'ordre de leur arrivée. En 1990, ± 82 000 nouveaux dossiers ont été introduits. Tout laisse prévoir que ce chiffre sera également atteint en 1991.

A l'heure actuelle ± 60 000 dossiers sont encore en retard, dont 20 000 relatifs aux personnes âgées. Le rattrapage se fait d'une façon régulière.

Le Secrétaire d'Etat répond au dernier intervenant que trois augmentations de 2 p.c. ont été accordées aux bénéficiaires du minimum garanti. L'abattement a été augmenté en même temps de sorte qu'il s'agit bien d'une augmentation réelle de chaque fois 2 p.c. .

Quant à la simplification des procédures administratives (guichet unique), le Conseil des Ministres a pris une décision le 15 octobre dernier; cette décision comprend quatre volets :

wordt niet of alleszins te laat medegedeeld. De opname in een instelling gaat gepaard met een adreswijziging.

Is het niet mogelijk dat de gemeentebesturen de uitkeringsdiensten in kennis stellen van een opname? Dit zou in het belang zijn van alle betrokkenen.

Een lid steunt de suggestie van de voorgaande spreker in verband met de behandeling van de dossiers. Hij vraagt ook dat de Staatssecretaris bij de Minister van Financiën zou aandringen opdat de hoofdcontroleurs de dossiers van de minder-validen onmiddellijk zouden afhandelen.

Een laatste spreker vraagt om informatie over het extra personeel dat in dienst is genomen om de achterstallige dossiers af te handelen.

Spreker vraagt toelichting over het loket dat de Staatssecretaris bij de lokale besturen wil doen invoeren.

Over de gehandicapte bejaarden merkt het commissielid op dat de aanvullende uitkering voor bejaarden met hetzelfde bedrag werd verminderd als dat waarmee de pensioenen werden verhoogd. In feite vormt de verhoging van de pensioenen dus een nuloperatie.

De Staatssecretaris wijst erop dat de volgende maatregelen werden genomen om de achterstand bij de behandeling van de dossiers in te lopen :

- de diensten werden geautomatiseerd en er werden zestien statutaire personeelsleden in dienst genomen;

- er werden zestig contractuelen in dienst genomen;

- er werden dertig nieuwe artsen in dienst genomen zodat er nu tachtig artsen belast zijn met de studie van de dossiers.

Zowel in de Franse als in de Nederlandse afdeling worden de dossiers behandeld in de volgorde waarin zij ingediend worden. In 1990 werden er ongeveer 82 000 nieuwe dossiers ingediend. Volgens de vooruitzichten zal dat aantal ook in 1991 bereikt worden.

Er zijn op dit ogenblik nog ongeveer 60 000 achterstallige dossiers, waarvan 20 000 voor bejaarden. De achterstand wordt geleidelijk ingelopen.

Aan de laatste spreker antwoordt de Staatssecretaris dat het gewaarborgd minimum driemaal werd verhoogd met 2 pct. . De aftrek werd terzelfdertijd verhoogd zodat het telkens om een reële verhoging met 2 pct. gaat.

Over de vereenvoudiging van de administratieve procedure (één enkel loket) is de Ministerraad op 15 oktober 1990 tot het volgende vierledig besluit gekomen :

- traitement des dossiers à partir des communes;
- service unique médical (prévoyance sociale);
- informatisation des procédures;
- concertation et collaboration avec les Communes et les Régions.

Le Secrétaire d'Etat souligne enfin que ce qu'a demandé un commissaire en ce qui concerne le traitement des dossiers a déjà été fait. Des contacts ont déjà été pris avec le Ministre des Finances.

Votes

On notera qu'un amendement visant à réduire les dépenses de cabinet a encore été déposé après la fin de la discussion.

La Commission a toutefois décidé, par 11 voix contre 3, de ne pas rouvrir la discussion et, dès lors, de déclarer l'amendement irrecevable.

Les articles de la section 24 ont ensuite été adoptés par 12 voix contre 3.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 14 membres présents.

Le Rapporteur,
F. DEGHILAGE.

Le Président,
I. EGELMEERS.

- de dossiers worden door de gemeenten behandeld;
- er bestaat één enkele medische dienst (sociale verzorging);
- de procedures worden geautomatiseerd;
- er komt overleg en samenwerking met de Gemeenschappen en de Gewesten.

Ten slotte wijst de Staatssecretaris er op dat wat een commissielid heeft gevraagd over de behandeling van de dossiers, ondertussen reeds werd gerealiseerd. Er werden reeds contacten gelegd met de Minister van Financiën.

Stemmingen

Er zij opgemerkt dat na het einde van de bespreking nog een amendement werd ingediend ertoe strekkende de kabinetsuitgaven te verminderen.

De Commissie heeft evenwel met 11 tegen 3 stemmen beslist de bespreking niet te heropenen en het amendement derhalve als onontvankelijk te verklaren.

De artikelen van de sectie 24 worden hierna aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

Dit verslag is goedgekeurd bij eenparigheid van de 14 aanwezige leden.

De Rapporteur,
F. DEGHILAGE.

De Voorzitter,
I. EGELMEERS.